

עלון מיחד לחזוק עניית אמן

גדול העונה

יו"ר ע"ש אהרון **בני אמונים** שהוקם לע"י הרה"ח ר' חיים בן ציון מרמורשטיין ז"ל
על ידי בנו הרב ר' יעקב דב מרמורשטיין שליט"א
פניו יורק ארצות הברית

4

גליון מס'

בשם אומרים

אריכות ימים

המקפיד על עניית אמן וזכה לאריכות ימים. דבר זה מרמז בפסוק "ואברכהם וזמן בא בימים", סופי תבות "זמן בא בימים הם": אמן.

ארבת חיים חי' שרה

מבטל קטרוגים

הרה"ק מברדיטשוב העיד כי נתבטל קטרוג על קלל ישראל, בזכות עניית אמן על פרכה שבכך ילך קטו.

שובר אמונים מאמר פתחו שערים

עולם הבא בקלות

"מאד מאד הייתי נזהר בעניית אמן עוד מנעודתי, ונאני אורב ורץ בחבה יתרה למצוה זו עד שבמעט קטבע הוא לי, שהרגלתי בקל יום לשמע ברכות השחר מפמה אנשים.

ומנני ילמדו כל הרואה אותי לעשות כן לתב עניית אמן, אשר בתחלה היו מנעלים בהם, ולא החשיבו את המצוה הזאת לבלתי, ומי וטר שהפליגו חכמינו זקונם לברכה בשבחה. ובדרך כלל צוה יובל כל אחד לקנות לו עולם הבא. לקום מצוות למאות בקל יום בקל וכלי לאות".

נפש דוד [להאדר"ת] את כנ

לרדף לעניית אמן

אם היו בני אדם יודעים גדל שבר עניית אמן, היו רודפים אחר כל עניית אמן והיו ששים אפילו על עניית אמן אחד כמוצא שלל רב

פלא יועץ את ע

ונאמר אמן

בברכת החדש אנו מבקשים: "יהי כצוון שתתחדש עלינו את החדש הזה" וכו' ומסיימים בקשה זו במלים: "ונאמר אמן".

בפשוטות הפננה שאנו עונים אמן על הבקשות שבקשנו שאבו יתקומו. ואפשר לפרש שאף תבות 'ונאמר אמן' הן הקושך בפשוטות, שאנו מבקשים שנוקח בלנו באחד להקפיד על עניית אמן בכונה כראוי. וזכה יובו שאנו אומרים "ונאמר אמן" - לשון בקשה ולא "ואמרו אמן" שהיא לשון עניית אמן.

כפי השמועה

עולם נכס ילדים יקרים!

החלל שסביבנו נראה ריק. אם אין שום דבר שמפריע, הרי שיכולים אנו להאזין למרחקים! אלא שפידוע לבס, העינים שלנו מאוד מגבלות. איננו רואים את גרמי האבקה, אלא רק אם קרוב שמש נופלת עליהם, איננו מבחינים קלל בתודקים, אבל מרגישים אותם היטב אם מישוהו מהרעים שבהם בוחר להתלשב בגופנו, איננו רואים את זרמי החשמל, את גלי הקול, את החום, את הקור, אבל כלם קיימים.

גם את הדבורים שלנו איננו רואים. מלה נאמרת, נזקקת לחלל... הופ. היא איננה. האמנם?
לא ולא!

כל מלה מקלטת, נשמרת, נזקקת, ואולי... אולי באחד הימים ימצאו מוכנה שתלמד מן החלל כל מיני מילים שצאמרו בעבר? אולי אז יהיה לנו ברור מאד מאד שכלל מלה יש משמעות בבבית מושקל.

למעשה, איננו זקוקים למכונות פאלו, כדי להאמין. כבר למדנו על פחה של ברכה ולהפך - קללה. אנו מתפללים בקל יום, והמלים הקדושות עושות דרכן הישר למעלה, ו... אנחנו עונים אמן.

כלנו, "בני אמונים" יודעים שפח של אמן אחד הוא כמו אטום, מלה קטנה לכאורה, רק שלש אותיות, אבל היא מסגלת, למשל, לפתח שיערים - שיערי גו עדן.

ברור שאות השיערים הללו אי אפשר לפתח עם מנעולים מושכלים, גם לא עם קרן ליזר חדה או פצצה חזקה. אבל מלת הקסם שלנו, "אמן" יכולה גם יכולה, בבת אחת, לפתח אותם לרונה! וכמו שהיא פותחת, שם למעלה, שיערים, יכולה המלה הזו לחולל פלאים גם פאן בעולם!

חבל, פשוט חבל, להפסיד את כל האוצרות האלו. דמינו לבס להנע את המלה אמן, כמו בועת סבון גדולה מלאה בכל טוב. אתם יכולים למלא את חלל הפתח והפית בהמון בועות פאלו שיעשו פאן כל כך הרבה טוב וגיבוי המון ברכה לעולם כלו!

שימו לב!

בברכות השחר יש לנו "חבילה" של 15 ברכות זו אחר זו, "פוקח עורים" "מלביש ערומים" "מתיר אסורים" ועוד. נסו לחשבון כמה אמונים מפלאים, מלאים אור וקדושה ומלאו את החלל מסביב אם כל אחד יגיד ברכות אלו בקול וכלם סביבו יענו אמן!

איזו שמחה גדולה תהיה בשמים!

אז בואו יחד, נמלא את האויר סביבנו בכל בקר בהמון המון אמונים יקרים! ולא נשפח גם להתפונ: א-מ-ו! אני מאמין!

שלכם,

יעקב דב מרמורשטיין

ניו יורק, ארצות הברית

אֵשֶׁה אִין

"אִין" בְּמִסְרֵי אֵשֶׁה!

העיר הורדנא

הַאֲמַנְם? נְרָאָה לְכֶם שְׁתַּמִּיד, כֹּל כֶּךָ פְּשוּט לּוֹמַר "אֲמִין" עַל בְּרָכָה שֶׁל יְהוּדִי? אַתֶּם מְזַמְּנִים לְקַרְא אֶת הַסְּפּוּר הַבָּא, וְלִרְאוֹת שְׁלֹעֲתִים יֵשׁ צֶרֶךְ בְּמִסְרֵי נֶפֶשׁ בְּשֶׁבִיל לְזִכּוֹת לְכֶךָ!

"יהודי", פנה השופט חמור הסבר אל ר' נחום, "אתה נאָשֶׁם בְּהַרְיַגַת נּוֹצְרִיָה, וְדִינְךָ הוּא לֵאלֹא כֹל סִפְק - מָוֹת! אֲלֵא... וְכֵן עֲטוּ עִנְיֵי סִבְר פְּנִים עֲרַמּוּמִי, "יש לנו הצעה מיוחדת בשבילך... מתוך חממים עליך ועל משפחתך האמללה אנו מציעים לך חנינה מחלטת אם רק תקבל על עצמך את הדת הנוצרית..."

"חלילה לי!" ענה ר' נחום ופניו מחוררות והולכות, "אם אינכם מאמינים לדברי, שלא הרגתי נפש, אין לי אלא להשלים עם גזנת קוני ולקבל עלי את הדיו, אבל להמיר את דתי היהודית באחרת, זאת לא אעשה בשום פנים ואופן!"

"אתה עיף ומבלבל", הסה אותו השופט, "נתן לך כמה ימים לחשוב על הענין, אולי בכל זאת תשתקנע ותקבל את הצעתנו הנדיבה..."

הימים הבאים היו עוני אַחַד מִתְמַשְׁךְ.

לא, אל תחשבו חלילה כי ר' נחום חשב אפילו לרגע להמיר את דתו, אולם הנוצרים נסו להפעיל את כל כח השפעתם, מסבירים לו את הטוב שיזכה בו לו רק יאות לצעד הזה, ומתארים בפניו את המנות בכפר העיר - כנוקא מכל.

"אין על מה לדבר!" דחה אותם ר' נחום שוב ושוב, "מוטב שתהרגו אותי ולא אֲמִיר אֶת דְּתִי."

"הוא עקשן פגוד, היהודי הזה..." סגן ראש המסרים גבוז, "אין דבר, תהיה זו הצעה יפה... האזרחים שלנו יתנו לראות כיצד הוא נענש על פשעו... נקבע את יום התליה לחג הקרוב שלנו..."

בתוך כמה ימים הוצפו לוחות המודעות בכרזות, הקוראות לאזרחים לבוא ולחזות בטקס הוצאת הפושע היהודי להורג.

אנשים הצטופפו סביב המודעות, קוראים את תכנון בעינים רוויות שנאה. גם יהודים ראו את הכרזות ולבם נפל בקרבם.

תאריך ההוצאה להורג נקבע ליום טוב שני של גליות!

ובכלא, המשיך ר' נחום להמק, מפשפש במעשיו, רוחץ את הקרקע בדמעותיו, ולבו זך וטהור.

עומד אני לקדש שם שמים! חשב ר' נחום כל העת, מתחזק באמונתו, מצוה עצומה התגלגלה לידי, למסור את הנפש למשן קוני!

הוא ברה אצל הרב, נבי אלכסנדר זיסקינד איזו ברכה עליו לברך וכן את ההלכות הנוגעות אליו, וקנה בכל לבו כי קרבנו יתקבל פעולה תמימה.

באותו בקר כמו התעטפה העיר בצעיר שחר. היהודים, התחבאו בבתיהם, מציעים מבין חרבי התריסים, חרדים מפרצי השנאה וחמת הרצח העלולים להציף את שכניהם הגוים.

ובכפר העיר כבר היתה הבמה מוכנה, ועליה הגרדום.

שעה ארבע לפגי המועד הנקוב מלאה הכפר בהמון אדם. עיניהם רשפו ומדי

"עצרו את ר' נחום!" ספר ר' חיים לר' בערל, קשנפגשו בדרך לבית הכנסת, "שני שוטרים גבוהים הגיעו הבקר, ולעיני רעיתו וילדיו הניחו אַזְקִים על גדי וְלָקְחוּ אוֹתוֹ מִשֵּׁם..."

"עסק ביש", נאנח ר' בערל, "ידעתי שהספור הזה לא יגמר בטוב..."

"איזה ספור?" תמה ר' חיים, "משהו שאינני יודע?"

"תראה", נעצר ר' בערל על עמדו, "הכל התחיל כשר' נחום הלך בשבוע שעבר ברחוב העיר. היה שם בור גדול פתוח ממש ברכשות הרבים! אני חושב שעובדי העיריה פתחו אותו, ולא דאגו לשים מסביב גדר, או לכל הפחות להזהיר את העוברים ושבים. ממש מול עיניו של ר' נחום נפלה לבור איזו נוצריה. נו... ומה יהודי עושה במקרה כזה?"

"מה השאלה!" קרא ר' חיים, "הצלת נפשות! קופצים לבור ומושיטים עצרה!"

"זה בדיוק מה שהוא עשה!" המשיך ר' בערל, "אבל תבטיח הגדולה היתה שהיא מתה..."

"מי? תהה ר' חיים,

"הנוצריה, פנראה קבלה מכה תזקה בעת הנפילה, ולא קמה יותר. סביב לבור התקבץ קהל רב, ומה הם רואים? יהודי חי, ונוצריה מתה... לא פלא שעצרו את המסכן..."

"אבל הוא רק רצה להציל..." נזעק ר' חיים,

"את זה תספר לחבר השופטים האנטישמיים..." נאנח ר' בערל, "אל תשכח שאנחנו חיים כאן בגלות מכה, הנוצרים בקשי סובלים אותנו ומנסים למצא דרכים כדי להציק לנו ולהצר את צעדנו מדי פעם. בעת התגלגלה לידם הודמנות פז, והם, עד כמה שאני מכיר אותם, לא ירפו ממנה כה מהר!"

השנים נכנסו לבית הכנסת, לתפלת מנחה, תוהים בלבם כיצד נתן לעזר לר' נחום ולפדותו מהכלא.

באותם ימים, לפני קמאתים וחמשים שנה, התגוררו בארץ ישראל יהודים בעיר הורדנא שנוקרה גם בשם גרודנא. בין הרבנים ששמשו בעיר, היו הרב נתן שפירא אשכנזי, נבי מרדכי יפה בעל ה"לבוש" ובימים בהם מתרחש ספורנו, עמד נבי אלכסנדר זיסקינד בעל "יסוד ושדש העבודה" בראש הקהלה.

יהודי הורדנא ובראשם הרב חרדו לגורל של ר' נחום, האיש שנוצרו באשמות שוא, ונסו למצא דרך להצלתו. הם הדפקו על פתחי שרים ושופטים, נסו לשחד ולתת מתנות אולם ללא הועיל.

וכן פנו אל הדבר האמת וביחידה אותה הכירו: תפלה ותחנונים. בתי הכנסת מלאו ביהודים הנושאים עיניהם לשמים ומיחלים שיצא הצדק לאור.

בית המשפט היה מלא מפה לפה באשר הכנס פנימה היהודי שינחשד ברכות. מבטים רושפים קדמו אותו שם, מבקשים לחרץ את דינו לגרוע ביותר.

במחבואו, כשפאזנו פרויה היטב ועיניו צמודות לשפתיו של ר' נחום כדי שלא להפסיד אף מילה, ענה רבי אלכסנדר זיסקינד בקול רם ובכונה עצומה:

"א-מ-ו!"

פעת נגולה אבן עצומה מעל לבו.

מעשהו של ר' נחום עצום היה, במדה שאין כללת לתארו! מיתה על קדוש ה' זוהי דרגה גבוהה שבגבוהות, אולם בכל זאת, כדי שיהיה המעשה שלם, נחוץ עוד משהו, מלה אחת, מישהו שיענה אמן על הברכה!

לשם כך סבן רבי אלכסנדר זיסקינד את נפשו והתגנב אל הכפר, ידע שאם יגלו אותו הגויים צמאי הדם הרי שמרה תהא אחריתו!

וכן הברכה, ברפת המקדש שמו ברבים לא נותרה מיתמת, ולא נשארה ללא חתימה.

"אמן" – ענה הרב והשלים בכך את המעשה.

עלשיו היה המעשה – שלם!

(עפי" פתח דבר - יסוד ושורש העבודה מהדורת וילנא תרפ"ט.)

פעם הורם אגרוף מאים אל על. "היהודים האלו..." סגנו בשנים השוקות. והנה נשאו המבטים כלם אל נקדה אחת, שאט אט הלכה וגדלה. היה זה ר' נחום, עטוף בגלימה צהבה של נדונים למנות שהובל בידי קבוצת שוטרים. אלו הדפו הצדה אי אלו אנשים שנסו לגשת אליו, מוכנים לעשות בו שפטים.

כמו גם גועש נראתה פעת הכפר, ואדי השנאה שעלו ממנה היו כמעט מוחשיים!

יהודי, לו היה מודפמן לכאן, היה נדאי נתון בסכנת חיים!

"רק רגע..." הרים ראש הפכרים, העטוי בגלימה שחכה את ידו, "נתן לו הזדמנות אחרונה!" וכאן פנה אל היהודי שעמד בעינים עצומות, דבוק באלקו, ואמר לו בקול כח פחמאה:

"שמה אתה מתחרט? עדן נתן לבטל את גזר הדין... חשב היטב..."

"לא ולא!" אמר ר' נחום, "לא אבגד באלקי ישאל!"

ממש באותן דקות היה דמות מטושטשת, עטופה היטב, מביטה במבט רחמימי ביהודי הצנום, העומד ליד הגרדום. היה זה רב הקהלה, רבי אלכסנדר זיסקינד, שספן את נפשו. שעה ארצה קדם לבן מצא לעצמו מקום מסתור מאחורי גדר מטה לפל בצד הכפר.

הרב, בקש להיות נוכח במעמד הנוכח של קדוש ה' משום שהיתה לו סבה חשובה.

סבה זו, שגמרה לו להסתפן ולצאת מביתו ביום נוכחי שפצה, להסתתר היטב ולהמתין - - -

התלן כפר עמד מוכן, ממתין לאות, אלא שהכמר עדן סרב להניח לטרפו,

"האם תרצה להוסיף עוד משהו?" פנה במתק קול אל היהודי השקוע בשדעפיו,

במקום תשובה הצטלצלו מפיו מלים יהודיות, נוקבות ומרעידות:

"שמע ישאל - - - מלים ששהו בבת אחת את הקהל הצופה במחזה המבעית.

מיד לאמר מפן בכר ר' נחום מלה במלה, בכונה עצומה את הברכה שלמד אותו הרב, ברפת המקדש שמו ברבים.

הַבְּנֵי הַלְלוּהָ הַדּוֹקֵבִים

פתשביץ שלפניכם מלים בנות ארבע אותיות [פְּרִט לְמַלְאָה הַאֲחֵרוֹנָה שֶׁהִיא בַת שְׁלֹשׁ אוֹתוּת] פְּאֶשֶׁר הָאוֹת הַאֲחֵרוֹנָה בְּכָל מַלְאָה מִהֵנָּה אֶת הָאוֹת הָרִאשׁוֹנָה בְּמַלְאָה שְׂאֵחָרְיָהּ. פִּתְרוּ אֶת הַהִמְגְדֵרוֹת לְפִי כּוּוֹן הַחֵץ וְלֹאֲחֵר שְׂוִתְפִתְרוּ נְכוֹנָה תְּקַבְּלוּ בְּשׁוֹרוֹת הַמְדַגְּשׁוֹת אִמְרָה.

		4		3		2		1
5		6		7		8		9
	12		11		10			
13		14		15		16		
	20		19		18			17
21		22		23		24		
	28		27		26			25
29		30		31		32		
	36		35		34			33
37		38		39		40		
	44		43		42			41
45		46		47		48		
	52		51		50			49
53		54		55	עוֹרֵי חַיִּים יְגוֹלֵן			
	60		59		58			57
61		62		63		64		

פְּתוּרוֹת נִתְּנוּ לְשֵׁלַח לְמִשְׁרָדֵי אֲרָגוֹן בְּנֵי אֲמוּנִים
 חָבוּב בְּעַל הַתֵּיגָא 18/6 בְּנֵי בְּרַק אוֹ לְפָקִס 03-6196307
 פְּרָסִים יִגְרְלוּ בֵּין הַשׁוֹלְחִים

1. המלכה הראשונה בכל ברכה
2. מלכה נודעת לארץ
3. המשיח יראה קעני ו... על תמוך
4. דבור בְּשִׁקֵט
5. שמו הפרטי של בעל מחבר "שפתיה להן"
6. פיוט בתפלת שחרית שמוכיח את יג העקרים
7. לשבח ולפאר
8. והיה בית יעקב אש ובית יוסף...
9. נאמרת בליל הסדר
10. היא אסתר
11. זרידה לעמק הדבר
12. דין, כך יש לנהוג
13. שני בין שני דברים
14. ספרו של רבי מרדכי יפה
15. נוצר, נטר, נוצר
16. ... כל בשר ומפליא לעשות
17. רופא בארמיית... במוגן - מגן שוניה
18. ממלכה עליה מלך סנחריב
19. והוא... זכר עוון
20. ה... ינחם אתכם
21. ספר שכתב שלמה המלך
22. חבר טוב
23. מבקש או נואם
24. ציר, מלאך
25. מבני עלי הפהן
26. הגלעד, מן השופטים
27. בן יין
28. בעיות ודאגות קשות
29. כנוי לאליה הנביא
30. משלשת האבות
31. נאמרת לפני ואתרי האכילה
32. השמים כסאי והארץ... בגלי
33. ארץ עתיקה בגבול ארץ ישראל
34. נביא הגויים
35. אכל
36. שמו של איש גמזו
37. פרי טרופי קתם
38. אחד הגננים
39. האדמי, דבר לשון הרע
40. צמחים הגדלים ליד הנילוס
41. מזרעו של עשו
42. אחות משה ואהרן
43. מבני יוסף
44. אני מוכן!
45. נהר בארץ ישראל
46. בעל חזון, האומר את דבר ה'
47. מנהרות דמשק
48. באור
49. מתבר משה תוך והיד הנזקה
50. ממשכתות הש"ס
51. הר בארץ ישראל
52. שם של מלאך הממונה לנפא
53. עיפות
54. יבח האייתנים
55. מבניאי תרי עשר
56. מארבעת המינים
57. מחלקי היממה
58. מלך בארם
59. נמנע מלשתות יין
60. מארבעת האמהות
61. חלק בתפלת שחרית
62. כך מתחילה מגלת אסתר
63. אחד הצדדים
64. הבטחה תמוכה

אוצר נבוס -

פענחו את הנקבת כאן לפי הציורים והקמדים שמותיהם!

 + = **לש**
 = **ש = מן**
 + = **רע = גיו**
 = **ד = כ, ג**
 = **צי**
 = **ת**
 = **ב = ו**
 + = **ב**
 + = **ל = ר**
 + = **ג**
 = **ע = ד**

תשובה לחידת נבוס: